

Beweging in gedrag
Gerald Morssinkhof en Trijnie Stoker
Academie voor gedragsverandering
ISBN 978 90 824024 0 7
November 2015
172 pagina's
€ 27,50
Te bestellen via www.academievoorgedragsverandering.nl

Alweer een boek over gedragsverandering? Is er nog iets nieuws te melden dan? Ja, gelukkig wel want anders hadden Morssinkhof en Stoker al hun werk voor niets gedaan. Nieuw is dat zij twee aanvieligroutes beschrijven om met gedragsverandering aan de slag te gaan. De klassieke route is 'denken vanuit beleid'. Er is een (maatschappelijk) probleem, daar bedenken we inhoudelijke oplossingen voor, die gaan we uitvoeren en een van de resultaten is dat er iets verandert in het gedrag van een doelgroep. Het perspectief van de veranderaar staat centraal. Hij verandert vanuit een interne oriëntatie, vanuit het systeem waar hij deel van uitmaakt. De mensen die op deze manier moeten veranderen, zijn slechts objecten en zij moeten op basis van informatie en argumenten in beweging komen en veranderen. Dat werkt tegenwoordig niet zo goed meer. Daarom komen de auteurs met een alternatieve route.

Die nieuwe route is 'denken vanuit gedrag'. Beginnen bij de karakteristieken van gedrag en van daaruit denken in de richting van de beleidsambitie. De relatie tussen de veranderaar en de doelgroep staat centraal, samen met de context van de doelgroep. De veranderaar treedt terug en de mensen en hun context komen naar de voorgrond. Uitgangspunt is dat gedrag patroonmatig is en dat mensen vertrouwd zijn met hun huidige gedrag. Dan kan de gedragsverandering alleen slagen als de beleidsambitie hierop wordt afgestemd. Bij deze aanpak hoort ook het versterken van de relatie door betutteling achterwege te laten en de mensen eigen regelruimte te bieden. De leefwereld staat duidelijk centraal en niet de systeemwereld.

Gedrag is een ingewikkeld fenomeen. Denken vanuit gedrag vraagt om een nauwkeurig beschrijving ervan. De auteurs reiken acht gedragsprincipes aan als hulpmiddel om het gedrag scherper te duiden en vijf bakens die de kans op succes vergroten. Vervolgens beschrijven zij hun gedrag – effectmodel, de congruentiescan en een routekaart voor gedragsverandering. Deze drie modellen worden verder uitgewerkt in een eigen hoofdstuk voor interne en externe stakeholders.

Beweging in gedrag is een compacte bundeling van bestaande kennis, aangevuld met praktijkervaring van de auteurs. De heldere structuur, de ondersteunende vormgeving, de vele voorbeelden en de no-nonsense schrijfstijl, maken het geheel toegankelijk en aantrekkelijk. Het boek stemt to nadenken en hoort dus thuis in de gedragsbibliotheek.

Nico Jong